

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA,
PROMETA I RAZVITKA**

**PROGRAM
PRIPREMA TURISTIČKE 2004.**

Zagreb, 10. veljače 2004.

I. STANJE I KRETANJA NA TRŽIŠTU

Hrvatski turizam dominantno ovisi o međunarodnom-turističkom tržištu na koje je usmjeren preko 85%. Kretanja na međunarodnom turističkom tržištu posljednje tri godine, kao i stanje početkom ove, ukazuju na suzdržani optimizam. Mogućnost terorističkih napada, a time i strah od dalekih putovanja još uvijek su značajno prisutni, a gospodarstvo u emitivnim zemljama zahvaćenim recesijom oporavlja se sporije od očekivanog. S druge strane, zbog iznimnih efekata koje turizam direktno ili indirektno donosi cijelom gospodarstvu, turistička ponuda tradicionalnih, ali i novih receptivnih zemalja se i nadalje povećava što sve više zaoštrava konkurentsku borbu.

U takvoj situaciji, osim sigurnosti koja je temeljni preduvjet, ključni činitelj uspjeha na tržištu postaje odnos «vrijednost za novac» budući da su na međunarodnom turističkom tržištu uz snažnu promociju, niske cijene postale jedan od najvažnijih elemenata (često nelojalne) tržišne utakmice. To znači da na uspjeh mogu računati one zemlje/destinacije koje će za određenu cijenu zaista ponuditi odgovarajuću kvalitetu. Teško je očekivati da će tržište u obilju jeftine i kvalitetne (ne samo smještajne) ponude, prihvatiti rast cijena koji nije utemeljen na kvaliteti. Također će se i nadalje nastaviti tendencija više kraćih putovanja, te putovanja unutar pojedinih regija, dok će turistički promet prema i iz dalekih destinacija biti i nadalje pod utjecajem straha od terorizma. I u ovoj godini treba očekivati tzv. odgođeni booking što znači da će sve veći broj turista očekivati «razvoj situacije» i eventualna sniženja cijena što upućuje na potrebu vrlo promišljene i fleksibilne politike cijena. Isto tako treba računati da će zemlje koje su u protekle tri godine bile pogođene padom potražnje, u ovoj godini intenzivirati promotivne i dr. tržišne aktivnosti kako bi vratile izgubljene pozicije i potaknule oporavak svojeg turizma. Također treba očekivati da će dio potražnje biti usmjeren prema Grčkoj gdje se održavaju Olimpijske igre, te Portugalu gdje se održava svjetsko nogometno prvenstvo, te za razdoblja odvijanja tih događaja treba prilagoditi ponudu i politiku cijena kako bi se izbjegla nedovoljna popunjenost kapaciteta.

Slijedom naprijed navedenog procjenjuje se da će na međunarodnom tržištu u 2004. godini doći do blagog rasta ukupne turističke potražnje i postupnog oporavka cjelokupne turističke industrije, ali uz dalje zaoštavanje konkurentске borbe na međunarodnom turističkom tržištu.

Unatoč situaciji na međunarodnom tržištu, potražnja za Hrvatskom je u cjelini i nadalje izražena iako je na pojedinim tržištima potražnja suzdržana.

Pozitivna očekivanja u turizmu u 2004. Hrvatska temelji na:

- stečenom image Hrvatske kao potpuno sigurne i mirne zemlje
- poboljšanju kvalitete smještajne i dr. turističke ponude
- poboljšanju prometne infrastrukture, posebice cestovne prema Dalmaciji
- poboljšanju raznovrsnosti i kvalitete drugih segmenata turističke ponude (sport, zabava, selektivni oblici i dr.)

Realno je očekivati da će naprijed navedeni elementi koji će se i nadalje unapređivati, i u 2004. godini osigurati Hrvatskoj značajno mjesto i poboljšanje položaja na međunarodnom turističkom tržištu.

Rast potražnje na domaćem tržištu, započet u prošloj godini, mogao bi se umjereno nastaviti i u ovoj godini, posebice u segmentima izvan hotelskog smještaja, ali on zbog malog udjela u ukupnom turističkom prometu neće imati značajniji utjecaj na ukupne rezultate.

II. CILJEVI RAZVOJA TURIZMA ZA 2004.

Uvažavajući realno stanje na tržištu, posebice međunarodnom, kao i kvalitetu naše ukupne turističke ponude osnovni ciljevi razvoja turizma u 2004. godini su:

- ➔ dalje poboljšanje ugleda i imagea hrvatskog turizma i Hrvatske na međunarodnom tržištu, kao sigurne, mirne i privlačne turističke destinacije
- ➔ povećanje turističkog prometa i prihoda od turističke potrošnje za oko 3-5% i rast prihoda oko 15%
- ➔ produženje turističke sezone i bolje korištenje kapaciteta
- ➔ povećanje kvalitetnih smještajnih kapaciteta, posebice daljom obnovom i uređenjem postojećih, te izgradnjom novih malih hotela i dr. smještajnih objekata
- ➔ poboljšanje kvalitete ukupne turističke ponude i veće uključivanje u ponudu roba domaće proizvodnje
- ➔ razvoj selektivnih oblika turizma, posebice u kontinentalnom području (kulturni, vjerski, seoski, izletnički, posebice u zaštićene dijelove prirode i dr.)
- ➔ povećanje zaposlenosti
- ➔ restrukturiranje i privatizacija hotelskih tvrtki u kojima država ima udjel u vlasništvu.

III. KLJUČNE PRETPOSTAVKE ZA USPJEŠNU TURISTIČKU GODINU

Za poboljšanje konkurentnosti i položaja na međunarodnom turističkom tržištu, a time i ostvarenje postavljenih ciljeva Hrvatska i nadalje mora:

- ➔ provoditi intenzivne i dobro promišljene promotivne i dr. tržišne aktivnosti
- ➔ poboljšavati sadržaje i kvalitetu smještajne i druge turističke ponude
- ➔ poboljšavati krupnu (posebice prometnu) i komunalnu infrastrukturu
- ➔ rast cijena mora biti temeljen na poboljšanju sadržaja i kvalitete («vrijednost za novac»)

IV. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI DRŽAVE

1. Promocija i tržišne aktivnosti

- ➔ provođenjem Programa promocije Hrvatske turističke zajednice za 2004. godinu osigurati dalje poboljšanje ugleda i tržišnog položaja hrvatskog turizma na međunarodnom tržištu
Nositelj: Hrvatska turistička zajednica
Rok: prema Programu
- ➔ subvencioniranje organiziranog turističkog prometa i zračnih mostova Croatia airlinesa s ciljem produženja sezone
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Rok: tijekom 2004.
- ➔ promocija hrvatske kulture, ukupnog hrvatskog gospodarstva i hrvatskih proizvoda kao važnog elementa ponude i identiteta hrvatskog turizma
Nositelj: Ministarstvo kulture, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo europskih integracija, Ministarstvo vanjskih poslova, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora
Rok: kontinuirano

2. Privatizacija turističkih tvrtki

- ➔ sukladno utvrđenim modelima privatizacije, nastaviti privatizaciju hotelsko-turističkih društava u državnom vlasništvu, pri čemu će se voditi aktivna politika u cilju davanja prioriteta brandovima ili onim vlasnicima koji će tvrtke dati na upravljanje ili vođenje uglednim brandovima

Nositelj: HFP, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Rok: trajno do završetka procesa

- ➔ poticati prodaju dijela imovine hotelsko-turističkih društava, koja ne čini jezgru budućeg poslovanja društva (trgovački, ugostiteljski, smještajni i drugi objekti), a sredstva ostvarena prodajom uložiti u razvoj i saniranje gubitaka u cilju stabiliziranja poslovanja i osiguranja povoljnijih uvjeta za prodaju dionica

Nositelj: Uprave i NO društava, HFP

Rok: kontinuirano

3. Restrukturiranje hotelskih tvrtki

- ➔ sukladno programima restrukturiranja i planiranja, prodajom dijela imovine jačati financijsku stabilnost poslovanja

Nositelj: Uprave i NO društava, HFP, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: kontinuirano

- ➔ voditi aktivnu politiku reprograma kredita, prije svega onih koji su osigurani državnim jamstvima, s ciljem stabilizacije poslovanja i boljeg servisiranja obveza, te izbjegavanja opterećenja Državnog proračuna

Nositelj: hotelsko-turistička društva, poslovne banke, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo financija

Rok: po zahtjevu trgovačkog društva

4. Infrastruktura i promet

- ➔ nastavak izgradnje autocesta
- ➔ uređenje ugibališta sa sanitarnim sadržajima uz najfrekventnije turističke prometnice
- ➔ utvrđivanje programa za regulaciju prometa na kritičnim mjestima u glavnoj sezoni (granični prijelazi, ceste, luke i trajektna pristaništa)

- ➔ sukladno mogućnostima intenzivirati sezonski pomorski promet prema otocima u razdoblju 1. lipnja do 30. rujna

- ➔ priprema i uređenje svih prometnica prema Jadranu (redovno održavanje, betterment)

- ➔ osigurati urednu opskrbu električnom energijom i vodom za sva turistička područja

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Rok: I i II kvartal 2004.

- ➔ intenzivirati trajektne i brodske veze kopna s otocima i razvijati međuotočno povezivanje brodovima

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: lipanj 2004.

5. Poboljšanje smještajne i dr. turističke ponude

- ➔ rekategorizacija objekata iz skupine kampovi po novom pravilniku
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Rok: tokom 2004. godine

- ➔ provođenje programa «Poticaj za uspjeh» s ciljem povećanja broja malih hotela i dr. smještajnih objekata s najmanje 3* i zapošljavanja
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija, Fond za razvoj i zapošljavanje
Rok: kontinuirano

- ➔ Nastaviti s provedbom Programa kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva u turizmu, koji je namijenjen za ulaganja u izgradnju, dogradnju ili rekonstrukciju turističkih kapaciteta, nabavku plovila turističke charter flote ili nabavku druge opreme koja će se koristiti u funkciji turističke ponude, kao i refinanciranje postojećih nepovoljnih kredita korištenih za izgradnju ugostiteljskih objekata za smještaj.
Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Rok: kontinuirano

- ➔ implementirati Strategiju razvoja kulturnog turizma
  - osnovati ured za razvoj kulturnog turizma pri Hrvatskoj turističkoj zajednici, koji će koordinirati ukupne i regionalne aktivnosti
  - utemeljiti fond za razvoj kulturnog turizma i utvrditi kriterije za poticanje razvoja proizvoda kulturnog turizma
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo kulture i Hrvatska turistička zajednica
Rok: I Kvartal 2004.

  - poticati suradnju kulturnog i turističkog sektora i definiranje ponude kulturnog turizma
Nositelj: sustav Turističkih zajednica, kulturne ustanove
Rok: kontinuirano

  - donošenje Studije razvoja zimsko-planinskog turizma
Nositelj: Ministarstvo, mora, turizma, prometa i razvitka
Rok: tokom 2004.

  - nastaviti aktivnosti na poticanju razvoja turističke ponude temeljene na tradicijskoj, kulturnoj, povijesnoj, prirodnoj i dr. baštini
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo kulture,
Rok: II kvartal 2004.

  - formiranje međuresorske radne skupine za dalju izradu i pripremu provođenja projekta Hrvatske povijesne ceste kao panoramsko-turistički koridori
Nositelj: Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
Rok: II kvartal 2004.

6. Poboljšanje ukupne turističke ponude

- ➔ poticati domaću poljoprivrednu, industrijsku i dr. proizvodnju na plasman proizvoda u turističke tvrtke i opskrbu turističkih područja
- ➔ povećati broj veletržnica voća i povrća, osnovati veletržnice ribe, te hladnjače s ciljem kvalitetnije, kontinuirane i jeftinije opskrbe domaćim proizvodima
- ➔ poticati ekološku poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju autohtonih proizvoda
- ➔ radno vrijeme svih pratećih uslužnih i drugih djelatnosti prilagoditi potrebama turizma (pošte, banke, trgovine, tržnice i dr.)

Nositelj: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora

Rok: kontinuirano

- ➔ organizirati zajednički sastanak društava iz poljoprivrede i turizma za plasman domaćih proizvoda

Nositelj: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Hrvatska gospodarska komora

Rok: I kvartal 2004.

7. Sigurnost turista

- ➔ utvrditi mjere za sprječavanje požara i protupožarnu zaštitu
- ➔ utvrditi program hitne medicinske pomoći na cestama, te hitne pomoći morskim i zračnim prijevozom
- ➔ osigurati javni mir i red u turističkim mjestima
- ➔ osigurati sigurnost ronilaca i hitnu pomoć u slučaju potrebe
- ➔ intenzivirati nadzor i kontrole Državnog inspektorata, Sanitarne inspekcije i Porezne uprave u smještajnim i ugostiteljskim objektima, trgovinama i dr. objektima prije i tijekom trajanja turističke sezone

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državni inspektorat, Ministarstvo financija

Rok: kontinuirano

8. Zaštita prostora i uređenje okoliša

- ➔ započeti izradu Strategije zaštite prostorno-turističkih resursa
- ➔ sprječavanje bespravne gradnje, posebice na pomorskom dobru i užem priobalnom pojasu
- ➔ ubrzanje programa «Poticaj za uspjeh» prvenstveno u dijelu «Malih obiteljskih hotela», te «Pod stoljetnim krovovima»
- ➔ određivanje statusa zemljišta i pomorskog dobra koje nije ušlo u pretvorbu, a na korištenju je turističkih tvrtki, te utvrditi uvjete za davanje koncesije
- ➔ zbrinjavanje otpada uz sve turističke prometnice i na turističkim područjima, te u zaštićenim područjima (nacionalni parkovi i parkovi prirode)

Nositelj: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Rok: kontinuirano

9. Sprječavanje sive ekonomije

- ➔ utvrditi veće kazne za prekršaje i pojačati inspekcijski nadzor u provođenju zakona i dr. propisa, a posebice crnog chartera, djelovanje ronilačkih klubova, utaje prometa i poreza, neprijavlivanja gostiju, rada na crno i dr.

Nositelj: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo kulture, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Državni inspektorat

Rok: kontinuirano

- ➔ utvrditi operativne zadatke za sprječavanje iznajmljivanja soba i apartmana na crno

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo financija-Porezna uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova, Državni inspektorat

Rok: I kvartak 2004.

10. Zakonodavna aktivnost

- ➔ donošenje «paketa» zakona koji reguliraju sustav turističkih zajednica

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: lipanj 2004. godine

- ➔ upućivanje u proceduru

- Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti
- Zakona o turističkoj djelatnosti

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: ožujak 2004. godine

11. Program golfa kao elementa razvojne strategije hrvatskog turizma

- provesti predložene mjere učinkovitijeg ostvarenja Programa
- pristupiti izradi master plana razvitka golfa u Hrvatskoj
- raspisati natječaj za ustupanje projekta golf igrališta na lokaciji Marlera
- pristupiti prijenosu zemljišta u državnom vlasništvu na predloženo trgovačko društvo «Golf projekt» d.o.o. za sve lokalitete koji su predviđeni odgovarajućim prostornim planovima i kroz studije utjecaja na okoliš i master plan dokazani kao mogući i realni

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Fond za privatizaciju, Središnji ured za upravljanje državnom imovinom

Rok: srpanj 2004.

V. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI ŽUPANIJA, LOKALNE SAMOUPRAVE I TURISTIČKIH ZAJEDNICA

PREPORUKE

- ➔ poboljšati preventivnu i protupožarnu zaštitu
- ➔ definirane/profiliranje turističke ponude pojedinih destinacija i utvrđivanje turističkih zona kako bi se smanjio sukob interesa domaćeg stanovništva i turističkog razvoja
- ➔ poboljšati cestovnu i komunalnu infrastrukturu (županijske i lokalne ceste, vodoopskrba, odvodnjavanje, uklanjanje smeća i dr. otpada i dr.)

- ➔ poboljšati lokalni javni prijevoz
- ➔ uskladiti dinamiku izvođenja građevinskih i komunalnih radova u turističkim mjestima vodeći računa o potrebama gostiju
- ➔ uskladiti radno vrijeme i osigurati kontinuirano funkcioniranje različitih uslužnih i dr. djelatnosti s potrebama gostiju u vrijeme državnih i dr. praznika, te turističke sezone
- ➔ osigurati komunalni red i mir
- ➔ urediti turistička mjesta i javne sadržaje namijenjene turistima (javne plaže, šetnice, parkirališta, javna rasvjeta, hitna pomoć i dr.)
- ➔ poticati razvoj i unapređenje dodatne ponude i sadržaja namijenjenih turistima (zabavne, kulturne, športske i dr. manifestacije i sadržaji)
- ➔ dodjelom koncesija i povoljnijih uvjeta poticati razvoj obrta i malog poduzetništva, posebice onog koji se temelji na proizvodnji autohtonih i tradicijskih proizvoda
- ➔ utvrđivanje naknada i doprinosa iz nadležnosti lokalne samouprave u skladu s realnim mogućnostima gospodarstva
- ➔ organiziranje dodatnih timova primarne zdravstvene zaštite za potrebe povećanog broja stanovništva tijekom turističke sezone
- ➔ dodjelu koncesija za plaže uvjetovati standardima za «plavu zastavu»

VI. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI GOSPODARSKIH SUBJEKATA

- ➔ unapređivanje standarda i kvalitete smještajnih i dr. objekata
- ➔ poboljšanje kvalitete sadržaja i usluživanja u hotelskim i dr. objektima
- ➔ specijalizacija i prilagođavanje ponude sukladno zahtjevima tržišta
- ➔ promišljenija politika cijena tj. njihovo usklađivanje sa stvarnim stanjem kvalitete ponude, te realnim položajem, i kretanjem ponude i potražnje na tržištu, (posebice sezonskim oscilacijama)
- ➔ razvoj ponude dodatnih sadržaja i selektivna politika cijena s ciljem produženja sezone
- ➔ kontinuirano praćenje stanja i kretanja na tržištu, te cjenovno i drugo prilagođavanje s ciljem izbjegavanja negativnih utjecaja sezonskih oscilacija i dr. tržišnih poremećaja
- ➔ racionalizacija internih troškova poslovanja
- ➔ edukacija matičnih i dr. stručnih djelatnika s ciljem podizanja kvalitete usluživanja.